

951.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PARLAMENTARNOM NADZORU U OBLASTI BEZBJEDNOSTI I ODBRANE

("Sl. list Crne Gore", br. 80/10 od 31.12.2010)

Proglašavam Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 22. decembra 2010. godine.

Broj: 01-2653/2
Podgorica, 27.12.2010. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 22. decembra 2010. godine, donijela je

ZAKON

O PARLAMENTARNOM NADZORU U OBLASTI BEZBJEDNOSTI I ODBRANE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se parlamentarni nadzor nad radom organa i institucija u oblasti bezbjednosti i odbrane (u daljem tekstu: parlamentarni nadzor), način vršenja parlamentarnog nadzora, dužnosti organa i institucija koje su predmet parlamentarnog nadzora i druga pitanja od značaja za vršenja parlamentarnog nadzora.

Član 2

Parlamentarni nadzor vrši Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) neposredno i preko Odbora za bezbjednost i odbranu (u daljem tekstu: Odbor).

Član 3

Odbor vrši parlamentarni nadzor nad radom: Ministarstva odbrane, Vojske Crne Gore, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave policije, Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave, kao i drugih organa i institucija koje se bave poslovima bezbjednosti i odbrane.

Odbor može pokrenuti određena pitanja i vršiti parlamentarni nadzor na predlog Skupštine, predsjednika ili članova Odbora, drugih organa ili institucija.

Organi i institucije iz stava 1 ovog člana dužni su da, na zahtjev Odbora ili njegovog člana, dostave podatke i informacije iz djelokruga Odbora, osim one koje, u skladu sa posebnim zakonom, ne mogu dati.

Član 4

U vršenju parlamentarnog nadzora Odbor razmatra postupanje organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona u primjeni zakonom propisanih ovlašćenja sa aspekta poštovanja Ustavom zagarantovanih sloboda i prava čovjeka i građanina.

Vršenje parlamentarnog nadzora obezbjeđuje dostupnost svim informacijama i dokumentima u vezi sa radom organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona, kao i ostvarivanje neposrednog uvida u njihov rad, pod uslovima propisanim zakonom.

Član 5

Parlamentarni nadzor obuhvata i konsultativno saslušanje, kontrolno saslušanje i parlamentarnu istragu. Parlamentarno saslušanje pred Odborom organizuje se u cilju dobijanja relevantnih informacija o predmetu parlamentarnog nadzora.

U vršenju parlamentarnog nadzora Odbor saraduje sa organima i institucijama, i može koristiti njihove redovne izvještaje ili tražiti obavljanje kontrole i pribavljanje određenih informacija o predmetu parlamentarnog nadzora.

II. OSNIVANJE I NAČIN RADA ODBORA

Član 6

Odbor osniva Skupština Poslovnikom, kao stalni odbor.

Sjednice Odbora su, po pravilu, zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom.

Odbor informiše javnost o svom radu.

Stavove i zaključke Odbora Skupštini i javnosti iznosi predsjednik Odbora ili član ovlašćen od strane Odbora.

Član Odbora može u javnosti iznijeti izdvojeno mišljenje, poštujući pri tome ograničenja, u skladu sa zakonom.

III. NADLEŽNOST ODBORA

Član 7

U vršenju parlamentarnog nadzora Odbor:

- 1) prati aktivnosti organa i institucija u oblasti bezbjednosti i odbrane u Crnoj Gori, u cilju uvida u ostvarivanje utvrđene politike u ovim oblastima i može tražiti dostavljanje informacija o aktivnostima i preduzetim mjerama po bilo kojem pitanju iz djelokruga njihovog rada;
- 2) vrši nadzor nad poštovanjem političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona;
- 3) razmatra godišnje izvještaje o radu Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave, koji se Odboru dostavljaju do kraja prvog kvartala tekuće za prethodnu godinu;
- 4) razmatra posebne izvještaje organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona;
- 5) razmatra nacrt i predlog strategije nacionalne bezbjednosti i nacrt i predlog strategije odbrane i daje mišljenje;
- 6) razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti bezbjednosti i odbrane;
- 7) razmatra izvještaje o upotrebi pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu;
- 8) razmatra izvještaje o primjeni mjera tajnog nadzora od strane organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona, kojima se privremeno ograničavaju Ustavom zagarantovana prava i slobode;
- 9) razmatra informacije o izvršenju budžeta u dijelu sredstava namijenjenih za rad organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona, najmanje jednom godišnje;
- 10) razmatra informacije o angažovanju organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona u pružanju pomoći drugim organima u cilju otklanjanja posljedica prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija, kao i kriza izazvanih terorističkim aktivnostima;
- 11) razmatra izvještaje Državne revizorske institucije o finansijskom poslovanju organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog zakona, zauzima stavove i prati aktivnosti nadležnih organa po tim izvještajima;
- 12) daje mišljenja, predloge i sugestije tokom izrade predloga zakona o budžetu, u dijelu koji se odnosi na oblast bezbjednosti i odbrane;
- 13) razmatra predloge kandidata za imenovanje na rukovodeće dužnosti u oblasti bezbjednosti i odbrane, za koje je posebnim zakonom propisano da o njima Skupština daje mišljenje;
- 14) raspravlja o informacijama i inicijativama koje se odnose na aktivnosti i dokumenta iz oblasti bezbjednosti i odbrane;
- 15) organizuje i sprovodi konsultativno i kontrolno saslušanje i inicira parlamentarnu istragu;
- 16) obavlja konsultativno saslušanje vojno-diplomatskih predstavnika Crne Gore prije stupanja na funkciju;
- 17) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

IV. VRŠENJE PARLAMENTARNOG NADZORA

1. Konsultativno saslušanje

Član 8

Konsultativno saslušanje se organizuje i sprovodi u cilju prikupljanja informacija i stručnih mišljenja potrebnih za rad Odbora, a posebno kada se radi o predlozima rješenja (izradi zakonskih i podzakonskih akata ili izboru kandidata) i u tu svrhu se, pored predstavnika državnih organa, mogu pozvati i eksperti iz pojedinih oblasti i predstavnici nevladinih organizacija, radi kvalitetnije pripreme članova Odbora za vršenje parlamentarnog nadzora.

Odbor iz svog sastava može formirati radnu grupu i, u svojstvu konsultanata, angažovati eksperte.

Odluku o angažovanju eksperata i učešću predstavnika nevladinih organizacija donosi Odbor.

Naknada troškova nastala angažovanjem eksperata kao i nagrada za njihov rad isplaćuju se u skladu sa aktom i u iznosu koji utvrdi Administrativni odbor Skupštine Crne Gore.

Odbor podnosi Skupštini izvještaj o rezultatima konsultativnog saslušanja.

2. Kontrolno saslušanje

Član 9

Kontrolno saslušanje se organizuje i sprovodi u cilju pribavljanja mišljenja i prikupljanja informacija iz djelokruga rada Odbora i kada postoji potreba da se otklone nejasnoće, dileme, principijelna sporenja i razjasne aktuelna sporna pitanja u sprovođenju politike i zakona ili drugih aktivnosti Vlade i organa državne uprave u oblasti bezbjednosti i odbrane.

Odluku o kontrolnom saslušanju Odbor donosi većinom glasova svih članova.

Na sjednicu se pozivaju odgovorni predstavnici Vlade ili drugog organa državne uprave, kao i druga lica čije je prisustvo potrebno za razjašnjenje predmetne stvari.

Za vrijeme trajanja kontrolnog saslušanja članovi Odbora mogu postavljati pitanja licu pozvanom na saslušanje i voditi raspravu sa njim, u cilju razjašnjenja konkretnih pitanja.

U cilju stručnog razjašnjenja pojedinih dilema i nejasnoća na kontrolno saslušanje mogu biti pozvani eksperti iz pojedinih oblasti, radi kvalitetnije pripreme članova Odbora za vršenje parlamentarnog nadzora.

Po obavljenom kontrolnom saslušanju Odbor sačinjava i dostavlja Skupštini izvještaj koji odražava suštinu izlaganja, a može predložiti i odgovarajuće mjere ili zaključke.

3. Parlamentarna istraga

Član 10

Odbor će inicirati pokretanje parlamentarne istrage, ako:

- 1) rezultati i zaključci konsultativnog ili kontrolnog saslušanja pokažu da je neophodno sagledati stanje po određenim pitanjima u oblasti bezbjednosti i odbrane;
- 2) je neophodno razmotriti određena pitanja od javnog značaja ili prikupiti informacije i činjenice o pojedinim pojavama i događajima vezanim za utvrđivanje i vođenje politike i rada organa u oblasti bezbjednosti i odbrane;
- 3) bi rezultati i zaključci mogli biti osnova za odlučivanje Skupštine o političkoj odgovornosti nosilaca javnih funkcija ili preduzimanje drugih postupaka iz svoje nadležnosti.

Član 11

Postupak konsultativnog i kontrolnog saslušanja i parlamentarne istrage uređuje se Poslovníkom Skupštine.

V. PLANIRANJE PARLAMENTARNOG NADZORA

Član 12

Parlamentarni nadzor vršiće se redovno prema godišnjem planu koji donosi Odbor i vanredno po potrebi.

Odbor do kraja kalendarske godine donosi godišnji plan parlamentarnog nadzora za narednu godinu.

Jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, Odbor održava sjednicu na zahtjev jedne trećine članova Odbora, sa jednom temom dnevnog reda.

Član 13

Državni i drugi organi, institucije, pravna i fizička lica dužni su dati podatke i informacije iz djelokruga svoje nadležnosti u vezi sa vršenjem parlamentarnog nadzora i informisati Odbor o preduzetim mjerama na realizaciji

zaključaka i preporuka Odbora i/ili Skupštine.

Odlukom većine članova Odbora može se, u slučaju potrebe, sprovesti nadzor bilo kojeg organa ili institucije iz člana 3 stav 1 ovog zakona ili njegove organizacione jedinice na teritoriji Crne Gore, uz prethodnu najavu u vremenu ne kraćem od 24 sata.

Član 14

Članovi Odbora kao i drugi prisutni na sjednicama obavezni su čuvati podatke sa kojima su se upoznali, odnosno koje su dobili u toku rada Odbora, u skladu sa zakonom.

Član 15

Odbor može preduzimati i vanredne aktivnosti parlamentarnog nadzora.

Vanredna aktivnost Odbora obuhvata:

- 1) upućivanje zahtjeva organima i institucijama iz oblasti bezbjednosti i odbrane u cilju dostavljanja informacija ili izvještaja o određenom pitanju;
- 2) posjeta predstavnika Odbora organima i institucijama iz oblasti bezbjednosti i odbrane radi ostvarivanja uvida u dokumentaciju, obavljanja razgovora sa licima koja rade po određenim pitanjima, uz prethodnu najavu u roku ne kraćem od 24 sata, u skladu sa zakonom;
- 3) sprovođenje konsultativnog i kontrolnog saslušanja o određenim pitanjima i iniciranje parlamentarne istrage.

Odluku o razmatranju predloga vanredne aktivnosti donosi Odbor, većinom glasova prisutnih članova.

Preporuka Skupštine za obavljanje vanrednih aktivnosti parlamentarnog nadzora obavezuje Odbor.

Član 16

Organi i institucije iz člana 3 stav 1 ovog zakona odmah obavještavaju Odbor o vanrednim događajima.

Pod vanrednim događajem, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se događaj, radnja ili stanje koje se nije moglo predvidjeti, uslijed kojeg je došlo do poremećaja u funkcionisanju organa i institucija bezbjednosti i odbrane ili do narušavanja redovnog stanja bezbjednosti, a kao posljedicu bi moglo imati ljudske žrtve ili materijalnu štetu.

Predsjednik Odbora je dužan zakazati sjednicu povodom vanrednog događaja, najkasnije tri dana od prijema informacije od nadležnog organa.

VI. DUŽNOSTI POJEDINACA I INSTITUCIJA

Član 17

Zaposleni u organima i institucijama iz člana 3 stav 1 ovog zakona mogu, u pisanoj formi, informisati Odbor o pitanjima iz njegove nadležnosti, u slučajevima kada smatraju da je došlo do nezakonitog postupanja u tim organima i institucijama.

Nakon upoznavanja sa informacijom, Odbor većinom glasova svih članova odlučuje da li će konkretno pitanje biti predmet parlamentarnog nadzora.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana dužni su da, na zahtjev Odbora, učestvuju na sjednici u okviru ovlašćenja koja proizilaze iz njihovog radnog mjesta ili funkcije, daju obavještenja i odgovaraju na pitanja članova Odbora u vezi sa predmetom rasprave, u skladu sa zakonom.

Član 18

Odbor je dužan obezbijediti zaštitu identiteta lica iz člana 17 stav 1 ovog zakona, u skladu sa zakonom.

Član 19

U ostvarivanju parlamentarnog nadzora Odbor može angažovati nezavisne stručne institucije ili ekspertske timove.

VII. IZVJEŠTAVANJE SKUPŠTINE

Član 20

Odbor najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini izvještaj o svom radu i rezultatima parlamentarnog nadzora.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana može sadržati stavove i zaključke, kao i preporuke Skupštini u vezi sa parlamentarnim nadzorom.

Skupština najmanje jednom godišnje razmatra izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Član 21

Odbor podnosi Skupštini izvještaj o sprovedenom parlamentarnom nadzoru.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana može sadržati zaključak, preporuku, kao i predlog mjera koje treba preduzeti po predmetnim pitanjima.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Član 22

Novčanom kaznom od 30 Eura do 2.000 Eura kazniće se za prekršaj zaposleni u organima i institucijama, ako na zahtjev Odbora ne učestvuje na sjednici, ne pruži potrebna obavještenja i ne dostavi Odboru tražene informacije (član 17 stav 3).

Novčanom kaznom od 500 Eura do 20.000 Eura kazniće se za prekršaj organ i pravno lice, ako:

- 1) ne omogući vršenje parlamentarnog nadzora u skladu sa ovim zakonom (član 13 stav 2);
- 2) ne obavijesti Odbor o vanrednom događaju u skladu sa ovim zakonom (član 16 stav 1);
- 3) na zahtjev Odbora ne pruži obavještenja i ne učini dostupnom traženu dokumentaciju (član 13 stav 1).

Za prekršaj iz stava 2 tač. 1 i 3 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 Eura do 2.000 Eura.

IX. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-879/11

Podgorica, 22. decembra 2010. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.